

Izrada dječjih drvenih igračaka

Nematerijalno kulturno dobro Republike Hrvatske pod nazivom UMIJE E IZRADE TRADICIJSKIH DJE JIH IGRA AKA upisano 2009. godine na UNESCO-ovu Reprenzetativnu listu nematerijalne kulturne baštine svijeta.

Drvene dječje igračke prepoznatljivi su tradicijski proizvodi Hrvatskoga zagorja s dugom poviješću. Upravo su se na ovim prostorima u 19. st. razvila osebujna umijeća izrađivanja igračaka, koja su se u pojedinim selima kao što su Laz, Stubica, Tugonica ili sama Marija Bis trica zadržala sve do današnjeg dana. Sva ta sela nalaze se na putu prema najvećem hodočasničkom mjestu u Hrvatskoj - Mariji Bistrici.

Postoji oko 50 modela igračaka poput svirala, klepetaljki (ptica s kotačićima koja se gura na štapu), tamburice, drvene životinje, najčešće konjići, zviždaljke, modeli automobila, kamiona, vlakova, aviona, dječji namještaj za lutke itd. U samim počecima izrade drvenih igračaka izrađivale su se vrlo jednostavne svirale, a kasnije i do 120 različitih igračaka

Za njih je karakteristično da ih izrađuju ručno muškarci, a većinom ih oslikavaju žene. Nikada ne mogu biti dvije u potpunosti identične jer je svaka ručni rad. Igračke se izrađuju od drvca vrbe, javora, bukve i lipe. Drvo se posiječe, suši, teše, reže i oblikuje pomoću drvenih ili kartonskih šablona. Najčešće boje su crvena, plava, bijela, crna i zuta. Žene su u počecima koristile vodene boje ili tintu, a s razvojem industrije postepeno su počele koristiti ekološke boje ili lakove. Oslikavaju se cvjetni i geometrijski uzorci. Način izradbe prenosio se u određenim obiteljima iz generacije u generaciju i zadržao se do danas.

Šarene drvene igračke kojih danas ima pedesetak vrsta nisu bez razloga postale prepoznatljivi tradicijski proizvod Hrvatskog zagorja. Donedavno ih je bilo moguće kupiti samo u Mariji Bistrici, a sada se prodaju i na sajmovima, crkvenim svečanostima, tržnicama i na nekim kulturnim događajima. Moguće ih je vidjeti u muzejima, a za njih skrbi i Centar za tradicijske vrijednosti i obrte u Kumrovcu.

Ana Marelja, 8. r. Gabriela Marši , 7. r
Hrvatska nastava Bern, Spitalacker

